

יוזף אפרים יעלם וילך

כרמית אשכול:

**„שיכנעתי את עצמי
שהמטרה חשובה מאוד!”**

אחרי שבמשך השנה התרימו אותנו לאילן, לא-קיי"ם, לשחפת, לסרטן, לעיוור ולנכה, הנה מגיע יום השטור הגדול לחיילינו, שבו או שאתה תורם או שא-תה מרגיש שמק. בכל שנה אותו הסיפור ב„שירות-רום”. שאלתי את כרמית אשכול, המפיקה הראשית של ה„שירות-רום”, איך היא מרגישה כשנורית הרא-שית של מדינת-ישראל.

שיכנעתי את עצמי שהמטרה מאוד-מאוד חשובה. הכ-ספים מגיעים לדברים שהם באמת חשובים, ומישהו צריך לעשות את העבודה.

● למה יילך הכסף השנה? הרי בכל שנה יש איזה פרויקט חדשני?

נכון. השנה חלק מהכסף יילך, כרגיל, לנב"י, וחלק יילך להקמת מרפאת-שיניים חדישה ולהקמת בית-ספר למה שנקרא בזמנו נעדרדפול.

● כמה אתם רוצים לאסוף השנה?

בשנה שעברה אספנו ארבעה מיליון שקל. הכוונה היא, כמובן, לעבוד את הסכום הזה הפעם. בכל שנה אוספים יותר מאשר בשנה שלפניה, ואני מקווה שהקו הזה ימשיך.

שירות-רום

● ספרי קצת על החידושים. מה יש הפעם ב„שירות-רום” שלא היה בפעמים הקודמות?

חוקאי יש חידושים. הוצאנו תקליט וקלטת של כל שירי השירות-רום, ונשלח אותה ברואר לכל מי שיתרום יותר מ-200 שקל. זה אולי יתן הרגשה שאתה מקבל מייד משהו עבור התרומה שלך, ואנחנו מקווים שזה יעורר אנשים, שרצו לתרום 150 שקל, להוסיף עוד 50 ולקבל קלטת. מלבד זאת היה רעיון להכניס להגדרה את כל מי שתרום יותר מ-250 שקל, והיה מדובר שהפרס בהגדרה יהיה מכנית, אבל זה עדיין לא ברור.

● ועוד חידושים?

בקתסמליה הישראלית בניירורק ייערך מעין שירות-רום שיכלול גם מאותן של סרטים ישראליים, ואנחנו מקווים שזו תהיה הצלחה.

● זה מיועד ליהודים אמריקאיים, או ליש-ראלים יורדיים?

בעיקר ליהודים.

(דניאלה שם)

איון אפרים יעלם וילך

יעל פיקרסקי:

**„קפאתי במקום. לא
הייתי מסוגלת לזוז!”**

יעל פיקרסקי היתה עדה לרצח שהתרחש בירושלים, כשקנאי דתי ערבי דקר שני קשישים למוות. ביקשתי ממנה לספר על האירוע.

יצאתי מחנות-עיתונים. בחור רץ מכיוון שערי-יפו, ונתקל בי בחוזה. הוא נתן לי מכה רצינית. חצי מסר ממני ישבו שניים או שלושה אנשים על ספסל בתחנת-אוטובוס, ועד שהספקתי להבין מי נתקל בי, ולמה, שמעתי צעקות „אללה אכבר”, וראיתי שני אנשים שכוכים על הריצפה. הרוקר כבר היה רבון על השלישית. ואז התחילה התגודדות של אנשים מסביב.

● מה היתה ההרגשה שלך בשניות אלה?

הייתי מוכת-הלם. הבנתי שזה ערבי, וקפאתי על מקומי. לא הייתי מסוגלת לזוז. בינתיים הגיעה שוטרת והתחילה

פשע

לגבות ממני עדות, ואז התחיל הבלגאן וצעקות „מוות לערבי”, והשוטרים טיפלו בהמון, ולא בעדים. נראה שכל ההתעסקות של המיסטרה באותם הרגעים היתה בהמונים.

● מה זה גרם לך?

מלבד השוק הריגשי, זה חיזק את העמדות היוניות שלי. קיבלתי מושג מה זה כשנהרגים אנשים חפים-משפט. זה המחיש לי הרבה דברים שחשכתי עליהם בתיאוריה, ובמד יוחד שהטורד הוא בליכך מסורף, וצריך לגמור איתו ליד שולחן-הירונים.

● איך את מגדירה את עצמך?

שמאלנית פעילה. אני רוצה בפיתרון. רוצה שתהיה להם מדינה.

● ולמרות שההתקלות היתה בליכך קרובה, זה לא שינה בד דבר?

להיפך. למרות שבאותה מידה הוא יכול היה לפגוע בי, זה חיזק את האמונות שלי, והדרך היחידה שאני רואה עכשיו היא משאומת.

(אורית זרובבל)

צפירה יהונתן:

**„צריך לשבח את
החיים — לא את המוות!”**

לא הרבה קונסרטים יש במדינת-ישראל ב-1989. חשבתי שאחד מהם הוא ההרגשה של העצב, וההס-כמה לשירים העבריים המושמעים לאורך יממה של-מה ביום הזיכרון לחללי-צה"ל.

כך חשבתי עד שפגשתי את צפירה יהונתן, מורה למוסיקה ואם שכולה, שמאוד אינה מרוצה מהשירים המושמעים ברדיו, בכל התחנות, ביום-הזיכרון. ביי-קשתי מצפירה להסביר את הרגשתה.

יש שירים רבים, כמו למשל „הנה מוטלות גופותינו”, כמו כל שירי „מגש הכסף”, אפילו כמו „שנינו מאותו הכפר” ועוד רבים אחרים, שכאילו משבחים את המוות ולא את החיים.

● למה להתייחס לזה ככה? למה לא לחשוב שאלה הם שירי-זיכרון למי שאינם?

צריך להיות בשיר זכר למי שאינם, וגם כבוד למעשה שהם עשו, אבל בשום אופן אסור שיהיה עידוד לעשות את

זיכרון

המעשה שנית. למשל השיר „מגש הכסף” כאילו מגיש את הילדים החיים עכשיו ללכת בדרך המוות.

● את לא מגוימת בהשמעה של השירים? יש לשיר כוח בכלל?

כן, בטיפטוף ממושך, שיר יכול לעשות דברים. את זוכרת איך טיפטפו לנו רעל במרץ ועד באר-שבע... אין אף שעל אדמתנו שלא כופר בדם”, של זאב ז'בוטינסקי.

● אם עליך ועליי המילים האלה לא השפיעו, אז איפה הכוח שלהן? אבל הבנתי את דעתך, אשאל אותך עוד שאלה. איך את מעזה, או יותר נכון אינך מסחרת, לומר את הדברים האלה?

אני מרגישה חשוב לומר אותם. אנכי, ככה בדיוק הר-גשתי גם לפני שהפכתי לאם שכולה. נכון שצריך לתת כבוד לנושא, אבל לא תרומה לשכול. אסור להשמיע שירי-יכבה. גם אני, כאם שכולה, מרגישה צורך לבכות, לזעוק, למחות, אבל בשום אופן לא לייבב ולא לעשות האלה של המוות. וזה מה שהשירים האלו גורמים לנו, ואני מתנגדת לזה.

(דניאלה שם)